

De Koerier

Huis-aan-huis nieuwsblad in Veendam, Wildervank, Muntendam e.o.

WOENSDAG 12 AUGUSTUS 2020

6 PAGINA'S

39e JAARGANG, NUMMER 33

■ De kerk van Noordbroek, doorgaans ook een van de deelnemers aan de Open Monumentendag.

Geen Monumentendag in Midden-Groningen

MUNTENDAM - Open Monumentendag in de gemeente Midden-Groningen gaat niet door. Oorzaak is de coronacrisis.

In het tweede weekend van september (12 en 13) vinden al jaren de Open Monumentendagen plaats. In verband met de uitbraak van het coronavirus zijn er eerder dit jaar voorschriften opgesteld door de landelijke stichting Open Monumentendagen waar men zich aan dient te houden. Op basis van deze voorschriften vindt Stichting

Open Monumentendag Midden-Groningen het onmogelijk om in de gemeente Midden-Groningen de Open Monumentendagen te organiseren. „De veiligheid van de bezoekers en de monumenthouders gaat voor alles. Daarom hebben we het besluit genomen om Open Monumentendag niet door te laten gaan”, laat de stichting weten. Er is nagedacht om alle monumenten van de Open Monumentendag digitaal te presenteren. „Helaas is de tijd daarvoor nu te kort”, geeft de stichting aan.

Gemeente Veendam gaat graven ruimen

■ Op Buitenwoelhof wordt binnenkort bovengronds geruimd.

VEENDAM - Op begraafplaats Buitenwoelhof in Veendam worden binnenkort graven geruimd. Het gaat om een zogenaamde bovengrondse ruiming.

Een bovengrondse ruiming houdt in dat de grafsteen en eventuele grafzerk worden gehaald. Met de begraven stoffelijke resten gebeurt dan dus niets. Zo gaat de gemeente Veendam ook te werk. Diverse monumenten staan nu op de nominatie om te worden verwijderd.

Van de betreffende graven die ter plaatse zijn aangeduid met een bordje, is door de rechthebbende of de belanghebbende aangegeven dat men geen verlenging wenst van de graftermijn. Als er voor 17 augustus geen nieuwe rechthebbende of belanghebbende contact opneemt met de gemeente, dan gaat de gemeente Veendam over tot het verwijderen van de betreffende monumenten. Een lijst hiervan zal volgende

Snelheidsdisplay voor veilger straten in Pekela

OUDE PEKELA - Aan de W.H. Bosgrastraat in Oude Pekela is dinsdag een snelheidsinformatiedisplay geplaatst. Met de plaatsing van de display hoopt de gemeente de verkeersveiligheid te vergroten door automobilisten bewust maken van hun snelheid. De display wisselt regelmatig van locatie en komt daardoor op verschillende locaties in de gemeente te staan. De snelheidsinformatiedisplay toont smileys en cijfers om de snelheid van de automobilist aan te geven.

Waterschap stelt verbod in om te beregenen

Noodpompen in Veendam voor extra wateraanvoer

VEENDAM - Bij de gemalen in Veendam en Musselkanaal heeft waterschap Hunze en Aa's dinsdag noodpompen geplaatst. Hiermee kan men meer water de gebieden inpompen waar op dit moment een verbod geldt om overdag te beregenen.

In het verband met de droogte is het volgens het waterschap nodig om zuinig om te gaan met het water. Daarom heeft men een verbod ingesteld om overdag te beregenen. Dit beregeningsverbod geldt van 7.00 tot 19.00 uur voor een deel van het werkgebied. Ruwweg gaat het om de Drentse Veenkoloniën, Westerwolde en de omgeving van Stadskanaal en Veendam. Ook nu er alleen nog 's avonds en 's nachts in deze gebieden wordt beregend, is er nog steeds sprake van een forse, aanhoudende wateraanvoer. Daarom worden de noodpompen ingezet. Ook met de inzet van de noodpompen blijft het nodig om het gedeeltelijke beregeningsverbod dat sinds vrijdag van kracht is, te handhaven, geeft het waterschap aan. Het gedeeltelijke beregeningsverbod heeft wel al effect. „Het afgelopen weekend hebben we met veel pijn en moeite nog net voldoende water kunnen aanvoeren en verdelen in ons gebied. Dit mede dankzij de medewerking van beregeners die goed gehoor geven aan de beperking in de beregening”, aldus het waterschap.

Met aanhoudend droog weer in het vooruitzicht, voorziet het waterschap echter dat de watervraag verder toeneemt en extra capaciteit noodzakelijk is om beregeners ook de komende tijd te kunnen blijven voorzien van water. „Met de noodpompen breiden we deze capaciteit met 25 procent uit en kunnen we in totaal circa 10.000 liter water per seconde aanvoeren in de richting van de omgeving van Veendam, Stadskanaal, Westerwolde en de Drentse Veenkoloniën.”

De kosten die gemoeid zijn met deze extra aanvoercapaciteit bedragen minimaal 100.000 euro. Dit bedrag loopt op als de noodpompen over een langere periode nodig blijven.

Land- en tuinbouworganisatie LTO reageerde verbolgen op het besluit van het waterschap om een beregeningsverbod in te stellen. Volgens LTO is het verbod ook helemaal niet nodig. Regiobestuurder Brenda Timmerman: „Uit de droogtemonitor van 4 augustus van de Landelijke Coördinatiecommissie Watervdeling blijkt

namelijk dat in dit gebied het neerslagtekort niet nijpend is en dat de wateraanvoer vanuit de grote rivieren nog voldoende is. Voor de landbouw is juist in deze periode water heel belangrijk om alle gewassen tot een goed eindproduct te laten groeien.” Over het plaatsen van de noodpompen is men wel tevreden. „Met de noodpompen wordt de watercapaciteit uitgebreid zodat boeren en tuinders gegarandeerd zijn van water tijdens de nachtberegening.”

Auto uitgebrand, caravan gered

VEENDAM - Op de oprit van de N33 bij Veendam is zaterdagmiddag een auto in vlammen opgegaan. De auto trok een caravan, maar die kon net op tijd gered worden. Een ouder echtpaar uit Oude Pekela was op weg naar een camping in Dwingeloo. Alles verliep prima totdat de bestuurder op de oprit van de N33 bij Veendam rook ontdekte in de auto. Hij zette de auto op de oprit tot stilstand en kon samen met zijn vrouw de inmiddels brandende auto tijdig verlaten. Waar veel

mensen in dergelijke situaties in paniek raken, bleef de Pekelder kalm en alert. Samen met omstanders wist de man de caravan los te koppelen en op veilige afstand neer te zetten. Nadat de brand volledig was geblust, kon een berger de totaal verwoeste auto afslepen. Ook de caravan werd afgesleept. Niemand raakte gewond. De oprit is ruim een uur afgesloten geweest. Foto: Dennie Gaasendam / DG-Fotografie.

Veel belangstelling voor drive-in bioscoop Borgerswold

VEENDAM - De drive-in openluchtbioscoop die op 18 en 19 september wordt gehouden in Borgerswold, is in trek. Er is zelfs zo veel belangstelling voor het evenement, dat het ver-

plaatst is naar het evenemententerrein in Borgerswold.

Door de grote belangstelling en het flinke aantal aangemelde Amerikaanse auto's en andere oldtimers voor de film van zaterdagavond is de geplande locatie aan de Bergweg (het terrein van Borgerswold Experience) te krap gebleken. Het evenement wordt daarom verplaatst naar het grotere evenemententerrein in Borgerswold. Dit geldt niet alleen voor de zaterdag, maar ook voor de vrijdag. De film die wordt gedraaid, is *Cadillac Records* en zit boordevol muziek. De musicalfilm is een prachtig tijdsbeeld van het leven rondom de studio Chess Records waar artiesten als Muddy Waters, Chuck Berry en Howlin' Wolf hun muziek opnamen. Beyoncé kroop voor deze film in de huid van Etta James. Voorafgaand aan de film zorgt dj Blue Flamingo voor een muzikale inleiding.

De openluchtfilm van zaterdagavond is inmiddels uitverkocht. Op vrijdagavond 18 september is er nog ruimte. De inleiding start om 19.30 uur, de film begint om 20.30 uur. De entree bedraagt 10 euro per kenteken. Reserveren kan via info@bogdike.nl.

Toerit gaat door

De drive-in bioscoop is een alternatief voor het Bog & Roll-evenement dat de stichting Bogdike jaarlijks organiseert op het Museumplein in het centrum van Veendam. Wegens de coronapandemie kan dit evenement deze zomer niet plaatsvinden. Wat wel doorgaat, is de oldtimer toerit op zaterdag-

STUNT(S) !!
Wegens enorm succes wederom ingekocht!
Magnums Praline doos à 20 stuks **5.-**
Queens Pangalicious
sweet chili per pak **1.-**
Huls Kipsticks
shoarma of kerrie nu 2 bakjes, van 5.98 voor **1.-**

Stokbroodje gevuld

gehakt kaas nu per bak **3.-**

Duitse minifrikandelle

varken of kip per 500 gr. **2.99**

Perziken of nectarines

500 gram **1.25**

Griekse zoete wijnen

wit, rood, rosé
per fles à 750 ml slechts **3.99**

Jumbo groene salades

of lunchsalades
m.u.v. groene salade rauwkost

nu 2 verpakkingen **5.-**

Alles voor de BBQ!

Extra voordeel met de BBQ
Kies & Mix aanbieding

Lekker en voordelig barbecueën met de Kies & Mix aanbieding.

4 actieproducten nu voor maar **10.-**

Kies tussen vlees, vis, vega en groente en grillen maar!

JUMBO
De Reede

Wij zijn 365 dagen per jaar open!!

AANNEMERSBEDRIJF
KETLER BV
Veendam - 0598-61 81 51
voor al uw bouwwerkzaamheden

Kopstoot was 'ongelukkige botsing'

BAREVELD - De voetballer van BNC uit Finsterwolde die Bareveld-speler Brian Klijnstra tijdens een eind 2017 gespeelde competitiewedstrijd een kopstoot zou hebben gegeven, is door de rechter vrijgesproken. De kopstoot werd afgedaan als 'een ongelukkige botsing'. In de tweede helft, bij een 2-2 stand, zouden Klijnstra en de speler van BNC het met elkaar aan de stok hebben gekregen, waarbij de Finsterwolver een kopstoot zou hebben uitgedeeld. Klijnstra brak zijn neus, maar speelde met watjes in zijn neus verder. Het incident was de dienstdoende arbiter overigens ontsnapt. Voor de spelers van Bareveld was het voorval een stimulans om alsnog de drie punten binnen te halen. Dat lukte ook: Bareveld won met 2-5. Uiteindelijk werd Bareveld dat seizoen kampioen en promoveerde naar de vierde klasse. Het incident met de vermeende kopstoot kreeg wel een staartje in de rechtbank. Zover had het niet hoeven te komen, als de dader het slachtoffer een schadevergoeding had betaald. Omdat de Finsterwolver meent onschuldig te zijn, werd er echter niets betaald. Het Openbaar Ministerie legde de zaak vervolgens voor aan de rechter. Eerder dit jaar hebben getuigen al verklaard dat er van opzet geen sprake was. Volgens hen was het een ongelukkige botsing. De Officier van Justitie kon tijdens de zitting niet ontkennen dat er van een bewuste kopstoot geen sprake was. De twijfel sloeg toe, glashard bewijs ontbrak en vrijspraak volgde.

Meer weten omtrent adverteren in NoordPers kranten?

WWW. NOORDPERS .NL

OPRUIMING

Veel broeken

Nu € 39,-

Shirts en Polo's

Nu € 25,-

Meyer broeken

Nu 2 stuks € 139,-

KARS POTZE
MANNENMODE

Kerkstraat 35 Veendam
www.karspotze.nl

De Koerier

is een onafhankelijk huis-aan-huis nieuwsblad voor de inwoners van de gemeenten Veendam, Pekela en Midden-Groningen (deels). Door de uitgebreide aandacht voor het streekgebeuren en het ruime verspreidingsgebied heeft **De Koerier** grote attentiewaarde. Iedere woensdag een welkome bron van nieuws in gegarandeerd ruim 24.000 huishoudingen.

Kantoor: De Millystraat 5, 9471 AG Zuidlaren, geopend ma. t/m vrij. 08.30-12.00 en 13.00-17.00 uur
koerier@noordpers.nl

E-mail: koerier@noordpers.nl

Telefoon: 088 - 700 71 50

Website: www.koerier.info. Volg De Koerier ook op Facebook en Twitter.

Verschijning: Iedere woensdag, sluitingstijd advertenties dinsdag 17.00 uur, redactie 13.00 uur

Acquisitie: Eric ten Horn, telefoon 06 - 2932 6778

Druk: Noord Pers, Uithuizen. Telefoon 088 - 700 71 00

Adv.tarief: Informeer naar de voordelige advertentietarieven

Bezorging: Bezorgklachten telefoon 088 - 700 71 50

Deze krant is gedrukt op kringlooppapier 80/100

WWW. NOORDPERS .NL

In het spoor van JUFFROUW ALI

■ Massaal bloeiende rode ogen-troost op de graslanden rond het Jaap Deensgat.

LAUWERSOOG - Het nationaal park Lauwersmeer staat bekend als een vogelparadijs. Maar voor de liefhebbers van bijzondere planten is het gebied minstens zo interessant. Een van de mooiste terreintjes is het zogenaamde Land van Juffrouw Ali, vernoemd naar ‘biologe’ Ali Koridon. In haar voetsporen zoekt Aaldrik Pot, adviseur bij Staatsbosbeheer en voormalig journalist van de *Ommelander Courant*, naar de huidige floristische pareltjes en duikt de archieven in om meer te weten komen over Juffrouw Ali en haar belangrijke werk.

door Aaldrik Pot

Wie was juffrouw Ali eigenlijk, vraag ik me regelmatig af als ik weer eens langs ‘haar landje’ fietste of wandelde. Onder collega’s van Staatsbosbeheer is algemeen bekend dat ze in de jaren zeventig en tachtig in dienst was van de toenmalige Rijksdienst voor IJsselmeerpolders (RIJP). Het verhaal gaat dat op haar voordracht een aantal delen van het gebied alsnog de bestemming natuur hebben gekregen omdat ze op die plekken bijzondere ontwikkelingen in de plantengroei zag. Maar daarmee houdt het wel op wat we over haar weten. Een speurtocht in de archieven

van wetenschappelijke instituten levert een aantal rapporten op waaraan haar naam verbonden is. Kort na de drooglegging van de Lauwerszee in 1969 deed ze in 1971 en 1972 bijvoorbeeld proeven met de aanplant van verschillende soorten oeverplanten. In een keurig getypt verslag (manuscripten van dergelijke rapporten werden toentertijd nog uitgewerkt op een speciaal daarvoor bestaande typekamer) lezen we dat men vrees voor een steeds verdere afslag van de voormalige wadplaten. Kunstmatige oeverbescherming moet dit tegengaan en mej. Koridon, zoals ze toentertijd werd genoemd, legt proefstroken aan met verschillende oeverplanten. Omdat het Lauwersmeer nog steeds een zilt karakter heeft en de ontziltang langzaam gaat, kiest ze voor planten die een zekere tolerantie hebben voor zout zoals zeebies, ruwe bies en riet. Het riet en de zeebies worden gewonnen in de Dollard en de ruwe bies komt uit zuidelijk Flevoland. De conclusie van het onderzoek is dat alle geteste plantensoorten in zekere mate geschikt zijn om te dienen als ‘oeverbescherming’. Koridon houdt in haar rapport een pleidooi voor deze natuurlijke aanplant boven kunstmatige versteviging van de oevers, vooral ook omdat het van belang is voor de ontwikkeling van ‘microflora en -fauna en andere ongewervelden’. Ook benoemt ze de reinigende werking van de plan-

tensoorten op het water. Het zijn zaken die in het natuurbeheer van tegenwoordig als bekend worden beschouwd, maar vijftig jaar geleden stond deze wetenschap nog in de kinderschoenen. Helemaal bijzonder is het om te bedenken dat mejuffrouw Ali Koridon als vrouw werkte in wat toen nog een stevig mannenbolwerk was. En daarmee is het op zijn plaats om meer over haar te weten dan dat er een stukje land is dat naar haar vernoemd is. Dat blijkt echter niet eenvoudig. De publicatiestroom droogt begin jaren tachtig op. Het laatste wat ik over haar kan vinden, is een rapport uit 1981 over de waterkwaliteit in ‘zeilplas Het Bovenwater bij Lelystad’. Er zit niets anders op dan ouderwets rond te gaan bellen. Uiteindelijk kom ik in contact met Wijbe de Vries, die als landschapsarchitect van 1970 tot 1993 werkte aan de inrichting van het Lauwersmeergebied. Hij heeft Juffrouw Ali persoonlijk gekend. „Ze was een medewerker van de wetenschappelijke afdeling van de RIJP”, vertelt De Vries. „Ze was geen bioloog, maar had een opleiding gehad in het onderwijs als ik het goed heb en was heel enthousiast over wilde planten. Later heeft ze bijvoorbeeld ook gewerkt aan het inzaaien van bermen in het Lauwersmeer en Flevoland, maar daar moest ik niet zoveel van hebben. Ik vond dat te gekunsteld.” Volgens De Vries klopt het ook niet helemaal dat Ali Koridon er eigenhandig voor gezorgd heeft dat het naar haar vernoemde landje is gevrijwaard van bouwactiviteiten en dergelijke. „Dat is vooral ook te danken aan Ir. Willem Sieben en zijn team”, zegt De Vries. „Sieben stelde voor om de voormalige slenk en de directie omgeving, zoals het Land van Juffrouw Ali, te behouden voor de natuur.” Hij stuurt me vervolgens een foto van de slenk in de beginjaren van de drooglegging. Daarop is het tracé van de Strandweg al te zien en de voormalige mosselbanken zijn zichtbaar als donkere vlekken. Het Land van Juffrouw Ali ligt deels in de rode cirkel.

In de afgelopen vijftig jaar ontwikkelde het Land van juffrouw Ali zich zoals gezegd als een waar paradijsje. Of ze er nu wel of niet persoonlijk voor gezorgd heeft dat het behouden bleef, veldnamen of plaatsaanduiding die op deze manier ontstaan zijn altijd mooier dan saaie aanduidingen met coördinaten of ‘je weet wel, dat graslandje boven de Strandweg’. In die zin moet ook voormalig boswachter Jan Willems genoemd worden, die de naam volgens Wijbe de Vries op een bordje plaatste. Toch ben ik niet helemaal tevreden. Waarom verdwijnt Ali Koridon ineens uit beeld? Na enig zoeken en met hulp van De Vries kom ik er achter dat ze nooit getrouwd is geweest en altijd in haar ouder-

lijk huis in Kampen is blijven wonen. In deze plaats was ze ook bestuurslid van wat nu de Natuurvereniging IJsseldelta heet, zoals is terug te vinden uit de Almanak van Kampen uit 1979. De Vries heeft een verklaring waarom er in de jaren daarna niets meer over haar te vinden is: „Ze leed aan een verouderingsziekte en is begin jaren tachtig overleden.” Ik doe nog een poging om oudere leden van de natuurvereniging te pakken te krijgen die haar hebben gekend. Jan Rook uit Kampen weet dat hij nog planten met haar heeft geïnventariseerd op de Zalkerdijk. Ik hoor zijn hersenen kraken aan de andere kant van de lijn, maar verder komt hij niet. Hij vermoedt dat ze in de vijftig was, toen ze overleed. Voorlopig geef ik het even op, maar ik denk dat het heel belangrijk is om naar verhalen te blijven graven en te blijven vertellen over mensen als Ali Koridon. Omdat ze anderen hebben geïnspireerd, omdat ze pionier waren of gewoon om wie ze waren. In die zin kan ik me een andere ‘plantenvrouw’ van het Hogeland nog goed herinneren: Heddy de Keijzer. Samen met Ben Westerink schreef ze in 1990 het lijvige rapport *Wilde planten in West-Groningen*. Kort daarna liep ik als jonge naturalist eens mee tijdens een plantenexcursie onder haar leiding rond Adorp en Sauwerd en was overdonderd door de enorme hoeveelheid soorten die ze kon benoemen, maar bovenal was ik gefascineerd hoe ze met een loop naar kleine details keek om de wat lastiger soorten op naam te brengen. Ook opende ze me de ogen voor plantengroei te koppelen aan de geschiedenis van het landschap.

Toptijd

In het spoor van deze twee vrouwen fiets ik daarom eind juli een tochtje van zo’n veertig kilometer aan de Groningse kant van het Lauwersmeer. Het is al weer een tijdje geleden dat ik er speciaal voor de planten naartoe ging, maar dit is de toptijd. Dat merk ik als ik bij de Willem Lodewijk van Nassaukazerne richting het Jaap Deensgat fiets. In de eerste de bescheide bermen staan meteen een aantal mooie soorten, zoals de moeraswespenorchis en parnassia. Laatstgenoemde plant kwam vroeger ook in het binnenland voor op plekken waar kalkrijk kwelwater aan het oppervlak kwam, maar daar is hij op heel veel plaatsen verdwenen. Hier in het Lauwersmeer profiteren kalkminnende planten vooral van de grote hoeveelheid kalk in de bodem in de vorm van schelpgruis uit de voormalige Lauwerszee. Parnassia is een prachtige witbloeiende plantje met vijf kroonbladen. Als je de plant van dichtbij bekijkt, vallen vooral de ‘meeldraden’ (de mannelijke geslachtsorganen) op. Het zijn net druppeltjes vloeibaar barnsteen op steeltjes. Die bolletjes hebben op met name vliegen een stevige aantrekkingskracht. Het lijkt namelijk alsof ze veel nectar bevatten, maar eigenlijk zijn het nepmeeldraden. Aan de voet ervan is weliswaar een klein beetje nectar te vinden, maar het is alsof je wordt afgescheept met een kaakje in plaats van het beloofde slagroomgebakje. De echte meeldraden zijn de witte uitsteeksel die zich één voor één uitvouwen. Een per dag. Pas daarna ontvouwen de vier stempels van de stamper (het vrouwelijke geslachtsorgaan) zich waardoor de plant zelfbestuiving voorkomt. Het klinkt allemaal een beetje plastisch, maar het is hoe dan ook nogal ingenieus ‘bedacht’.

Met deze, en nog een paar andere leuke soorten op de lijst, fiets ik langs het Jaap Deensgat naar het noorden. Als ik richting het westen kijk, valt me een paarsrode gloed op. Dat moet haast wel rode ogen-troost zijn, maar zo massaal heb ik het nog nooit gezien. Rode ogen-troost is ook een plant die je vooral vindt langs de kust. De soorten in

deze zogenaamde helmkruidfamilie, in het Lauwersmeer komt ook de witbloeiende stijve ogentroost massaal voor, zijn halfparasieten. Ze onttrekken water en voedingsstoffen uit de wortels van andere planten, in dit geval grassen. Tot deze familie behoort ook de bekende ratelaar die overal in de bermen langs de Strandweg is te zien. De ratelaar is echter al uitgebloeid en als je goed luistert hoor je nu de zaaddozen ratelen in de wind. De naam ogentroost is nog wel een ‘uitstapje’ waard. Als jonge wad-dengids leerde ik van mijn mentor dat ogentroost vroeger veel werd gebruikt als ‘geneesmiddel’ tegen vermoeide of branderige ogen. In het onvolprezen boek *Planten en hun naam* van H. Kleijn valt inderdaad te lezen dat het plantje al in de oudheid werd gebruikt om oogziekten te genezen. In Drenthe staat het plantje ook bekend stond onder de naam ogenklaar en de Franse volksnaam Casse-lunettes betekent zoiets als ‘sla de bril stuk’. Met andere woorden, na het gebruik van ogentroost heb je die toch niet meer nodig. Ik schiet voor geen meter op. Ik ben al een ruim een uur onderweg en sta bij de vogelkijkhut nog steeds in de berm te koekeloeren naar ander moois. Planten die zich steeds weer aandienen zijn wilde peen en wilde cichorei. En als we het toch over naamgeving en gebruik van planten hebben, mag deze laatste niet ontbreken. Ten eerste is er de lichtblauwe kleur van de bloemen die je niet vaak ziet bij wilde planten. Ja, een aantal soorten ereprijs heeft dezelfde teint maar die bloemetjes zijn veel kleiner. En wie in de moestuin zijn andijvie wel eens heeft laten doorschieten, zal - wellicht ietwat verbaasd - dezelfde kleur bloemen treffen.

Andijvie is dan ook een gekweekte vorm van wilde cichorei, net als witlof. Beide groentesoorten werden al door de Grieken en Romeinen gegeten. In de lage landen was witlof vroeger vooral populair in België, vandaar dat het in Nederland lange tijd Brussels lof werd genoemd. Ook werd de wortel van cichorei wel gebruikt als surrogaat voor koffie. Dat heeft zijn oorsprong in de Napoleonische tijd toen de invoer van koffie erg duur was. Ook tijdens de oorlogsjaren werd het in Nederland weer gebruikt als vervanger van koffie, maar echt genieten was het niet. Het leidde tot de verbastering chagrin of sjacherein. Een kop ‘cichoreikoffie’, of sokkeraai in het Gronings, stond in die tijd bekend als een bakkie verdriet in plaats van een bakkie troost. Genoeg over volksnamen en medicinale toepassingen van wilde planten, ik wil verder richting het Land van juffrouw Ali. Als ik bij het kruispunt ter hoogte van paviljoen Meerzicht aankom, besluit ik echter niet linksaf, maar rechtsaf te slaan, richting militair oefenterrein. Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat daar aan botanische hoogstandjes te vinden is. Terwijl de bodemomstandigheden hier niet veel anders zijn, is de plantengroei nogal verschillend met de ‘andere kant van de weg’.

Wat vooral opvalt is dat er meer soorten staan die van drogere omstandigheden houden. Op een van de ‘graslanden’ groeit bijvoorbeeld massaal een van mijn favorieten, het hazenpootje. Deze familie van de veel bekendere rode en witte klaver ziet er met zijn rossigbruine fluweelzachte uiterlijk en met een beetje fantasie inderdaad uit als de poot van een haas. In eerste instantie vallen ze helemaal niet zo op, want de andere helft van de vegetatie op het veldje bestaat uit de uitbundig geel bloeiende gewone rolklover. Rond het oefendorp worden de graslanden volop gemaaid waardoor het niet veel zin heeft om daar rond te struinen. Ik besluit richting de dijk bij eendenkooi Nieuw Onrust te gaan. Het fietspad slingert aange naam door de

jonge bossen, waar het lekker koel is. De plantengroei is hier wat minder goed ontwikkeld, maar dat is ook niet gek. Bossen doen er tientallen, zo niet honderden jaren over, om tot volwassenheid te komen. In feite zijn de bossen hier na een dikke vijftig jaar nog steeds in de kleuterfase. Toch schrik ik even op als op een kruispunt ineens een aantal ‘knotsen’ van orchideeën staan. Het zijn niet de bekende rietorchissen die in mei en juni de bermen kleuren, maar het zijn dertien exemplaren van de brede wespenorchis.

waar de overgang tussen zoet en zout niet zo hard is als hier, maar waar prielen en kwelders diep het binnenland binnen dringen. Wat een natuurparadijs zou dat zijn, maar ik begrijp natuurlijk ook wel dat het zonder dijken al vrij snel een te natte en te zilte boel wordt. Wel schiet me nog even de uitspraak te binnen van een bioloog die ooit tegen me zei: „Als je niet wilt dat dijken kunnen doorbreken, moet je geen dijken bouwen maar de natuur het werk laten doen.” Even verderop ligt een klein stukje onbegraasde dijk.

■ Een Hazenpootje

Hilariteit

Het is een van de elf soorten orchideeën in het Lauwersmeergebied, maar het grappige is dat je deze soort ook gewoon kunt vinden in de dorpsbosjes op Het Hogeland. Ik herinner me nog de grote hilariteit onder mijn ploegenoten van Hunsingo 3 toen ik wel erg lang weg bleef bij het zoeken naar een bal in de bosjes rond het sportpark. Daar stonden namelijk een aantal prachtige moeraswespenorchissen en dat vond ik blijkbaar interessanter dan snel ingooien. Als ik de dijk in het zicht heb, neemt de spanning toe. Als het een beetje meezit staat het lamsoor op de kwelder nu in bloei, een prachtig gezicht. Maar de teleurstelling is groot als blijkt dat de kwelders nogal intensief begraasd worden met schapen. Het is een kale vlakte en met enige moeite vind ik aan de randen nog een paar typische zoutminnende planten zoals zoutmelde, zeealsem en gerande schijnspurrie. Dat laatste plantje houdt er een interessante strategie op na om zich te beschermen tegen het zoute water. Zodra het overspoeld wordt, sluit het zijn bloemen.

Onderlangs de dijk vervolg ik mijn tocht richting Lauwersoog. Er staat een ‘beste poest wind’. Ondertussen kijk ik naar plantjes die zich nog tussen de basaltblokken omhoog proberen te wurmen. Ik droom even van een landschap

Hier heeft de kleine leeuwentand zijn kans gegrepen en de dijk bedekt met een prachtig gele deken. Ook leuk!

Enorme rijkdom

In de haven van Lauwersoog werp ik snel een blik op de zoute planten die hier groeien. Ik zie nog een paar grote pollens van de niet heel algemene strandmelde staan, maar mijn gedachten zijn al een paar kilometer verderop, bij mijn einddoel van vandaag. En als ik dan eindelijk bij het Land van juffrouw Ali sta, overvalt me weer de enorme plantenrijkdom. Er staan grote ‘pollen’ rond wintergroen, een plantensoort die de laatste jaren hard achteruit gaat. In het Lauwersmeergebied lijkt hij het echter vrij goed te doen. Als ik beter kijk, zie ik meer mooie soorten zoals de zomer- of herfstbitterling. Ik kom er niet helemaal uit en denk aan het loepje van Heddy de Keijzer die ik nu nodig heb, maar thuis heb laten liggen. Beide soorten, familie van de gentianen, komen in het noorden van het land eigenlijk alleen hier en op Schiermonnikoog voor. Eigenlijk staat hier zoveel moois, dat het teveel is om op te noemen.

Het Land van juffrouw Ali ligt er nog steeds prachtig bij, al blijft het voor Staatsbosbeheer worstelen om de ‘verbossing’ met wilgen tegen te gaan. Ali Koridon zou er zelf hoe dan ook haar ogen hebben uitgekeken.

■ De slenk en prielen aan de Strandweg met in de rode cirkel het Land van juffrouw Ali. (met dank aan Wijbe de Vries).

■ Wilde cichorei.

■ Een tijdelijk niet-begraasde dijk met massaal bloeiende kleine leeuwentand.

Evenementen Vesting Bourtange geannuleerd

BOURTANGE - De evenementen die in het najaar in Vesting Bourtange zouden worden georganiseerd, zijn door de Stichting Vesting Bourtange (SVB) en de ondernemers binnen de vesting geannuleerd. Oorzaak is uiteraard de coronacrisis.

De veiligheidsmaatregelen die getroffen moeten worden, zijn in de praktijk niet haalbaar binnen de Vesting. Dat is de conclusie van zowel de SVB als de ondernemers. „We willen de evenementen graag laten doorgaan, maar het moet voor bezoekers, deelnemers en de bewo-

ners van de Vesting wel op een veilige en verantwoorde manier”, stelt men. De evenementen die geen doorgang zullen vinden zijn de voor 19 en 20 september geplande herfstmarkt en het Magisch Samhain, dat op 31 oktober en 1 november zou plaatsvinden. De SVB en de ondernemers betreuren dat de evenementen niet doorgaan. „Het brengt altijd veel sfeer en gezelligheid binnen de Vesting en bezoekers komen van heinde en verre naar Bourtange. Maar veiligheid staat voorop”, reageert men. Over de kerstmarkten in december is nog geen besluit genomen.

Veendam verslaat Noordster in oefenduel

VEENDAM - Tweedeklasser Veendam 1894 heeft zondag het een klasse hoger acterende Noordster verslagen. De Pekelders gingen met 2-0 onderuit.

De aftrap van het duel tussen Veendam 1894 en Noordster werd vanwege de hitte vervroegd naar 11.00 uur. De wedstrijd werd afgevoerd op een bijveld van sportpark De Langeleegte. Afgesproken was om drie keer een half uur te spelen, zodat er veel doorgewisseld kon worden en aan beide kanten veel spelers minuten konden maken. Veendam tegen Noordster is een interessant affiche. Het betreft immers de twee hoogst spelende clubs in de regio. Veel mensen dachten er ook zo over en besloten zondag-

ochtend een kijkje te nemen. De toeschouwers kregen een eerste helft te zien waarin Noordster de bovenliggende partij was. Op het warme kunstgras opende Veendam echter de score. Jeffrey Peters zette de jonge ploeg van de van Cambruur overgekomen trainer Wietse de Blois op voorsprong en via een benutte vrije bal van Lorenzo Langeland werd het zelfs 2-0. De grootste tegenvaller voor Noordster was het uitvallen van Marcel Paans met een op het oog vervelende knieblessure. Dat was extra zwaar voor hem omdat hij net weer hersteld was van een kwetsuur aan zijn andere knie. Paans werd dan ook voor controle overgebracht naar het ziekenhuis om foto's te laten maken van zijn knie. .

ANBO wil mondkapjes in verpleeghuizen

VEENDAM - Bezoek aan bewoners van verpleeghuizen moet verplicht mondkapjes dragen. Daarvoor pleit ouderenbond ANBO.

Mondkapjes zijn niet leuk, maar als dit de manier is om kwetsbare mensen te beschermen, dan zouden we dit er toch voor over moeten hebben?”

Het kabinet heeft vorige week nieuwe maatregelen aangekondigd om het snel toenemend aantal coronabesmettingen in te dammen. „De snelle stijging is zeer verontrustend. Niet in het minst voor de kwetsbaren mensen, zoals de bewoners in de verpleeghuizen”, reageert de ANBO. De ouderenbond vindt de aangekondigde maatregelen terecht, maar is tegelijkertijd verbaasd dat er geen aandacht is voor de situatie in de verpleeghuizen.

„Het lijkt alsof de verpleeghuizen elke keer het sluitstuk zijn van maatregelen”, zegt Liane den Haan, directeur-bestuurder van ANBO. „Het toenemend aantal besmettingen zal ook daar oplopen, want het aantal bezoeken neemt toe. Helaas zien we tijdens deze bezoeken dat mensen ook losser worden in hun gedrag.” „Het is natuurlijk heel fijn dat er weer overall bezoek mogelijk is. Maar des te belangrijker dat dit ook zo kan blijven”, gaat Den Haan verder. „Dat lukt alleen als mensen zich goed aan de afspraken houden.” ANBO signaleert dat er onvoldoende rekening gehouden wordt met de anderhalve meter afstand. „Ook zien we dat er geen gebruik gemaakt wordt van beschermende middelen zoals het dragen van een mondkapje. Dit zou zowel voor het personeel als voor bezoekers verplicht moeten zijn als de anderhalve meter niet gewaarborgd kan worden. Met kwetsbare mensen moet je geen risico willen lopen. Je moet er toch niet aan denken dat de bezoeken weer teruggedraaid worden. We waren net zo blij dat er weer ruimte kwam.

WSS houdt tropische korfbaltweedaagse

OUDE PEKELA - De Pekelder korfbalvereniging WSS heeft maandag en dinsdag, in de laatste week van de schoolvakantie, een korfbaltweedaagse gehouden. Vanwege de tropische temperaturen werd het schema omgegooid. Maandag stond er bijvoorbeeld beachkorfbal (zie foto) op het programma, terwijl de dinsdag werd gevuld met onder andere een waterzeskamp, tobbedansen en een zeepheiling. Ondanks de warmte hebben de kinderen genoten. Foto: WSS.

■ Zwemmers van THOR voor het zwembad in Veendam.

Honderd jaar zwemplezier bij 'Tot Heil Onzer Ribbenkast'

WILDERVANK - Zwemvereniging Z&PC THOR uit Wildervank bestaat 100 jaar. Door het coronavirus kan het eeuwfeest niet op passende wijze worden gevierd. Diverse activiteiten zijn daarom uitgesteld, waaronder de feestavond met reünie.

Op 5 augustus 1920 werd de zwem- en poloclub opgericht door badmeester Smalbil in hotel De Nederlanden en heette eerst Wildervank. Er werd gezwommen in de Pompsloot in Wildervank, waar in 1919 een 'zwembad' geopend was. Nog in het oprichtingsjaar werd tijdens een ledenvergadering besloten de naam te veranderen in THOR. Dit verwijst niet naar de god van de donder en de vruchtbaarheid, maar staat voor de heroïsche naam 'Tot Heil Onzer Ribbenkast'. Met 29 le-

den werd gestart. In 1980 werd het thuisbad gesloten en werden er tennisbanen aangelegd op dit terrein. THOR ging toen verder in het Kristalbad in Veendam. THOR zal bij veel mensen bekend zijn vanwege het jaarlijkse waterpolotoernooi. Maar liefst 35 jaar lang organiseerde de club het toernooi en bijbehorende feesten. Nu, in 2020, zijn er nog altijd 63 leden actief, waarvan er 26 aan wedstrijden deelnemen. Zwemwedstrijden welteverstaan, want waterpoloën doet THOR eigenlijk niet meer sinds het Kristalbad aan de Langeleegte niet meer bestaat. Tegenwoordig worden de baantjes getrokken in het overdekte Tropiqua in Veendam. Drie uur per week duiken daar de wedstrijdzwimmers en recreatieve zwimmers het water in. Voor de wedstrijdzwimmers zou de vereniging overigens graag nog meer baduren willen,

maar door de zwemlessen en andere verenigingen is dat niet mogelijk. Desondanks weten de huidige wedstrijdzwimmers toch vele medailles bij elkaar te zwemmen bij regionale wedstrijden en aan nationale wedstrijden deel te nemen.

Marcel Woude

Het feestjaar begon goed met een fantastische clinic van voormalig wereldkampioen Marcel Wouda. Dat was tevens zo ongeveer de laatste zwemactiviteit van het afgelopen seizoen. Alles werd stopgezet vanwege het coronavirus. Ondertussen heeft een aantal zwimmers het trainen weer opgepakt. Eerst in het vertrouwde Tropiqua in Veendam en momenteel in openluchtzwembad De Borghoorns in Annen. Alle overige extra activiteiten worden zeker niet afgelast, maar worden uitgesteld. Eén van de uitgestelde activiteiten is de feestavond met reünie. Een nieuwe datum is nog niet bekend, maar opgeven kan al wel via de website www.zwemverenigingthor.nl.

Grote exotenmarkt bij Tuingoed Foltz

MEEDEN - Bij Tuingoed Foltz in Meeden wordt zaterdag en zondag voor de derde keer een grote exotenmarkt gehouden. Tal van kwekers en particuliere verzamelaars zullen hun favoriete jungleplanten, boomvarens, palmen, cacteeën, agaves, orchideeën en andere exoten aanbieden.

De bekende planthunter, verzamelaar en veredelaar Lammert Koning is het hele weekend te gast en houdt op beide dagen driemaal een tuinlezing over zijn plantenexpedities, maar ook over zijn bijzondere palmencollectie en zijn ervaring als veredelaar. De lezingen vinden plaats in de open lucht. Per sessie zijn er maximaal 15 tot 20 plaatsen beschikbaar. De lezingen beginnen om 11.00, 13.00 en 15.00 uur. De deelnemers van de exotenmarkt bieden gezamenlijk letterlijk een wereld aan planten. Zo presenteert kwekerij Koala eucalyptus-soorten uit Australië, brengt Suja Plant onder andere hangende cactussen uit Zuid-Amerika en Afrika en toont Hans Huizing zijn verzameling bol- en knolgewassen uit Zuid-Afrika. De varens en boomvarens van Wouter van Driel en Foltz komen uit Japan, China en Australië en de schatten van de Kuipplanten Vereniging vooral uit

het Middellandse Zeegebied. Kwekerij Amsterdamscheveld verrast met exotische groentes uit verre oorden en Chinese knolgewassen, de agaves en cacteeën van de Agavespecialist komen vooral uit Mexico. De Belg Raf Lenaerts van Botanica Treasures brengt bijzondere bomen en heesters uit Taiwan en Nepal. Paul Shirley presenteert Zuid-Amerikaanse succulenten en Impatiens-soorten uit Afrika en Indonesië. De Olifantsoren van Foltz komen uit (sub)tropisch Azië, de zeldzame Begonia-collectie uit vrijwel alle continenten. De tuinen van Foltz zien er momenteel weer geweldig uit. Een minibeekje klaterd door de jungletuin met bananen, canna's, boomvarens en heel veel rariteiten. Grassen, zonnehoeven en andere 'bewoners' van de prairietuin genieten van de zon die momenteel zo uitbundig schijnt. De salvia's en andere lipbloemigen hullen de salviatuin in feestelijke kleuren, terwijl de bos-tuin met veel bijzondere schaduwplanten rust en verkoeling biedt. Op het terras worden exotische lekkernijen geserveerd. Stichting Kinderhulp Gambia presenteert onder andere kleurrijke tuingeters, sieraden, mondkapjes en Afrikaanse decoraties. De exotenmarkt is beide dagen van 10.00 tot 17.00 uur geopend. De toegang is gratis.

■ De tuinen van Foltz zien er momenteel weer geweldig uit.

Groningers bereid om meer water te besparen

■ De beschikbaarheid van voldoende en kwalitatief goed water staat onder druk.

VEENDAM - In totaal 86 procent van de Groningers is bereid meer water te besparen. Dit blijkt uit recent onderzoek van Waterbedrijf Groningen.

„Dit is goed nieuws”, zegt Riksta Zwart, directeur Waterbedrijf Groningen. „Water is misschien niet duur, maar wel kostbaar en de beschikbaarheid van voldoende en kwalitatief goed water staat onder druk. Aandacht voor bewust water-

gebruik is dan ook van groot belang.” Groningers verbruiken gemiddeld circa 115 liter water per dag per persoon. Gemiddeld wordt er zo'n vijf keer per week acht minuten gedoucht. Tijdens een douchebeurt wordt 70 liter schoon drinkwater verbruikt. Een kwartier tuinsproeien kost 100 liter water en dagelijks wordt per persoon 20 liter water verbruikt om het toilet door te spoelen.

De ondervraagde Groningers zijn graag bereid om actief mee te werken aan waterbesparing. Zo zegt 71 procent dat ze alleen volle wasmachines laten draaien en 76 procent sluit de kraan tijdens het tandenpoetsen. Ook het gebruik van de kleine (bespaar)knop van de wc helpt en dit doet 65 procent van de Groningers. Maar Groningers zijn bereid om meer te doen. Zo wil 34 procent best korter douchen, 35 procent de planten sproeien met regenwater en 27 procent van de Groningers geeft aan een waterbesparende douchekop te willen gebruiken. Dit zijn handige tips om het waterverbruik terug te dringen en uit het onderzoek blijkt dat één van de vijf Groningers behoefte heeft dergelijke concrete bespaartips.

Kofferbakmarkt in Veendam

VEENDAM - Op het Museumplein in Veendam wordt zondag een kofferbakmarkt gehouden. Het idee is dat verkopers vanaf een kleed naast de auto hun koopwaar verkopen. Niet rechtstreeks uit de kofferbak, wel bijna. De markt start zondag om 10.00 uur en duurt tot 17.00 uur.

In verband met de bestrijding van het coronavirus is er een looproute uitgestippeld die bezoekers moeten volgen en wordt er veel ruimte tussen de verschillende verkooppunten gelaten.

Bijna 2000 inzendingen voor scheurkalender

VEENDAM - Voor de Groninger Scheurkalender van 2021 hebben inmiddels meer dan 1750 mensen een bijdrage geleverd. De scheurkalender laat, inmiddels al een aantal jaren, zien dat Groningen veel meer is dan alleen aardbevingen, krimp, scheuren, schade en verdriet. De kracht om door het negatieve ook de lichtpunten te zien, dat wil de kalender tonen. Ditmaal werd mensen gevraagd om foto's in te sturen van iets wat hen in Groningen beweegt. Meedoen kan nog tot en met zaterdag. Inzenden kan via de website www.groningerscheurkalender.nl. Alle inzenders ontvangen in de loop van september bericht hoe en waar de scheurkalender medio oktober feestelijk gepresenteerd wordt. Hoe zal zeker ook afhangen van de anderhalve meter restrictie.

Wakeboarder zwaargewond na ongeval in Veendam

VEENDAM - Bij een ernstig ongeval in Veendam is vrijdag aan de einde van de middag een wakeboarder zwaargewond geraakt. Het ongeval gebeurde op de waterskibaan in het recreatiepark Borgerswold. Volgens een woordvoerder van de politie botsten twee wakeboarders op elkaar waarna één van de watersporters zwaargewond raakte. Hulpdiensten, waaronder een traumahelikopter, waren snel ter plaatse. Na een dik half uur was het slachtoffer stabiel genoeg om naar het ziekenhuis gebracht te worden. Dit ging overigens met de ambulance, met begeleiding van de trauma-arts. De politie onderzoekt hoe het ongeval heeft kunnen gebeuren. Foto: Dennie Gaasendam.

Emailen
naar
De Koerier ?
koerier@noordpers.nl

Na-isolatie en vleermuizen: een tragedie in de spouw

VEENDAM - Veel mensen laten met het oog op energiebesparing de spouwmuur en het dak van hun huis opvullen met isolatiematerialen. Sommige soorten vleermuizen wonen graag in spouwmuren of onder de dakpannen. De Zoogdiervereniging krijgt steeds vaker signalen dat deze vleermuizen door na-isolatie in de spouw levend begraven worden.

Op haar eigen website schetst de Zoogdierenvereniging het probleem aan de hand van een voorbeeld uit de praktijk. Het is 22 juli en bij dierenopvang Fugelpits Lauwersmeer komt een melding binnen. In een huis in Friesland is een aantal vleermuizen gevonden. Rinaldo Korst, vrijwilliger van de Fugelpits, gaat er naar toe en treft een akelige situatie aan. In één woonruimte hangt een groepje vleermuizen aan een raamkozijn. Het zijn laatvliegers - een van de

grotere soorten vleermuizen in Nederland. De groep bestaat uit een aantal volwassen vrouwtjes en hun jongen. Hun vacht zit vol met plakkerige grijze piepschuimachtige bolletjes. Bij een andere kozijn lijkt een laatvlieger vast te zitten in een kier die is afgedicht met purschuim. Hoe kon dit nu gebeuren? De bewoners zijn bezig met de renovatie van hun huis en hebben een week daarvoor hun woning laten na-isoleren: kieren zijn gedicht en voor een betere warmte-isolatie is de luchtsponw volgespoten met EPS-korrels en een lijmstof om die korrels op hun plek te houden. Na een paar dagen merken de bewoners een vieze geur in het huis, van een dood dier of zo. Samen met de bewoners wordt een kozijn verwijderd en wordt de bron gevonden: een flinke groep vleermuizen is levend begraven in het isolatiemateriaal. Een aantal vleermuizen is al dood maar een paar dieren kunnen nog levend uit het isolatiepakket worden gesneden. Van de overlevende dieren zijn de volwassen

vrouwtjes broodmager en er het slechtst aan toe: ze zijn doorgestaan met het zogen van hun jong, terwijl ze zelf niet konden eten of drinken. In totaal worden er 33 laatvliegers gered, waarvan er 25 het uiteindelijk overleefd hebben. Hoeveel er nog onbereikbaar dieper in de spouw vastzitten is onbekend: een kraamgroep laatvliegers kan makkelijk uit 50 tot 70 dieren bestaan en soms nog wel meer. De dieren die het overleefd hebben zullen een andere verblijfplaats moeten zoeken. De bewoners van het huis zijn geschokt... Ze wilden graag hun huis opknappen en milieuvriendelijker maken, maar hadden dit absoluut niet gewild.

Verboden

Vanuit de wet Natuurbescherming is het doden van vleermuizen verboden, evenals het vernietigen van hun verblijfplaats. Daarom wordt van een ieder verwacht dat, wanneer hij kan vermoeden dat een activiteit een dergelijk effect kan hebben, hij alles doet wat rede-

lijkerwijs van hem verwacht kan worden om dat te voorkomen. Een gemeente, woningbouwcorporatie of vastgoedeigenaar, die in voorbereiding van een renovatie- en/of na-isolatieplan van meerdere woonblokken, op tijd een ecologisch adviesbureau onderzoek naar beschermde soorten laat uitvoeren, zorgt ervoor dat hij weet waar en hoe hij rekening moet houden met de aanwezigheid van beschermde gebouwbewonende soorten. Al ruim tien jaar is deze werkwijze gemeengoed in grote renovatie en na-isolatieprojecten. Hoewel de wetgeving hetzelfde is, ziet de praktijk van kleinschalige projecten er anders uit, zoals bij de particulier die zijn eigen woning gaat renoveren of na-isoleren. Zeker wanneer de particulier voor zijn na-isolatieplan gebruik maakt van een subsidieregeling, overstijgen de kosten van een vleermuisonderzoek vele malen de kosten van de na-isolatie werkzaamheden. Ook de tijdsspanne staat niet in verhouding: duurt een gedegen vleermuisonderzoek al snel zeven maanden, de eigenlijke werkzaamheden duren vaak minder dan een dag. „Dat een renovatie of na-isolatieklus bij een particulier kleinschalig is, wil helaas niet zeggen dat het risico voor vleermuizen ook kleinschalig is”, benadrukt de Zoogdierenvereniging. „Het maatschappelijke stre-

■ De vleermuizen die nog gered konden worden, zaten onder een plakkerige lijmstof en na-isolatiekorrels. Foto: Rinaldo Korst.

ven om op termijn alle particuliere woningen in Nederland aan een hogere isolatiestandaard te laten voldoen, maakt dat particuliere na-isolatie op termijn een grote negatieve impact heeft op gebouwbewo-

nende vleermuizen en hun verblijfplaatsen. Niemand wil dieren doden en verblijfplaatsen vernietigen.” De Zoogdiervereniging is van mening dat de bescherming van vleermuizen bij particuliere renovatie- en na-isolatieprojecten ondersteund moet worden door een

breder ingezette bescherming door overheden. „Haast is geboden want de energie gerichte verduurzaming van ons huizenbezit gaat in hoog tempo en dat is voor het milieu een goede zaak, maar voor gebouw bewonende dieren een groot risico”, aldus de Zoogdierenvereniging.

Pomp elke 2 maanden je autobanden op

‘Goed voor je veiligheid, je portemonnee en het milieu’

Miljoenen Nederlanders rijden met te zachte autobanden; meer dan 60 procent van de automobilisten. ‘Dat brengt hun eigen veiligheid in gevaar én die van andere weggebruikers’, zegt Marieke Reisinger van Milieu Centraal. ‘Rijden met opgepompte banden is daarnaast goedkoper. En het scheelt ontzettend veel CO₂-uitstoot.’

Hoe het komt dat zachte banden onveiliger zijn? Marieke: ‘Je hebt daarmee minder grip op de weg en een slechtere wegligging. Daar kun je eerder in een slip komen en heb je een langere remweg. Bovendien loop je met zachte banden meer risico op een klapband.’

Zachte banden? Duur rijden!

Als je met zachte banden rijdt, heb je meer brandstof nodig. ‘Dat kost je geld’, zegt Marieke. ‘Al snel 60 euro per jaar! Ook slijten zachte

banden sneller.’ Als iedereen op harde banden zou rijden, scheelt dat bovendien per jaar 400 miljoen kilo CO₂-uitstoot. ‘Net zoveel als de jaarlijkse uitstoot van alle huishoudens in een gemeente als Midden-Delfland.’

Band oppompen is zo gepiept

Het valt Marieke op dat veel mensen denken dat het oppompen van autobanden heel lastig is. ‘Maar dat valt reuze mee. Je kunt dat heel snel en makkelijk doen; het is zo gepiept!’

‘Je autobanden oppompen is zo gepiept!’

Hoe pomp je je banden op?

1. Vind een bandenpomp.

Bijvoorbeeld bij een benzinestation of wasstraat. Pompen kost hier 50 cent. Of misschien staat er bij jou in de buurt een slimme bandenpomp. Deze is gratis!

2. Pak de tabel erbij.

De adviesspanning voor jouw voor- en achterbanden staat in een tabel. Die vind je in het instructieboekje, aan de binnenkant van je portier of aan de binnenkant van de tankdop.

3. Check je bandenmaat en belasting.

De maat van je voor- en achterbanden vind je op de zijkant van die banden. De belading is jouw inschatting van hoe zwaar je auto de komende twee maanden beladen zal zijn.

4. Bepaal of 0,3 bar extra nodig is.

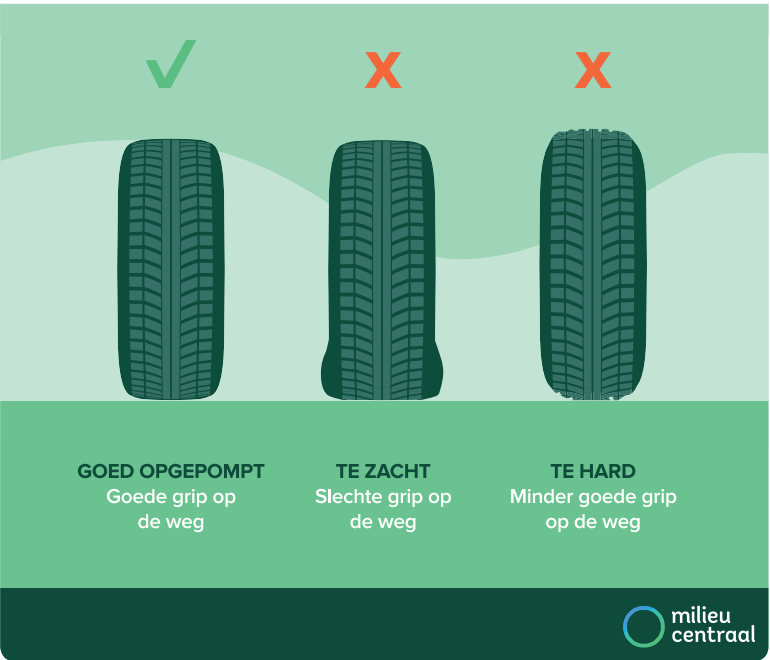
Heb je meer dan 5 kilometer of langer dan een kwartier gereden? Dan zijn je banden warm en moet je 0,3 bar optellen bij de adviesspanning voor elke band.

5. Gebruik de pomp.

Als je de bandenpomp hebt ingesteld op de juiste spanning, zet je de pomp op het ventiel van je band. Zodra je een piepje hoort, ben je klaar en kun je de volgende band oppompen!

Meer weten? Ga naar milieucentraal.nl/bandenspanning

GRIP OP DE WEG MET DE JUISTE BANDENSPIEGING RIJ JE VERDER

‘Ik had geen idee dat dit nodig was’

Mark van Egmond rijdt al zeker 30 jaar auto. Bijna altijd met te zachte banden. ‘Ik wist niet dat je ze elke twee maanden moet oppompen om ze op spanning te houden. Laat staan hoe gevaarlijk het is om dit niet te doen.’

Mark staat daar niet alleen in. Heel veel Nederlanders weten niet dat ze met te zachte banden rijden. En ook niet dat ze hierdoor meer risico lopen op slippen, klapbanden en een lange remweg. Mark: ‘Je wilt als automobilist dat iedereen op de weg net zo veilig rijdt als jij. Sinds kort weet ik dat het tweemaandelijks oppompen van autobanden daar belangrijk

voor is. Nog los van het feit dat het geld en milieuschade scheelt. Ik had geen idee dat het nodig was, maar mijn zoon stuurde me er een filmpje over door. Die heb ik zelf ook al naar twee mensen doorgestuurd!’

Bekijk het filmpje op: milieucentraal.nl/bandenspanning

HANDIGE TIPS

- **Pomp elke twee maanden je autobanden op.** Alle banden lopen langzaam leeg. Ook als je auto stilstaat of weinig kilometers maakt.
- **Houd je aan de adviesspanning.** Maar: beter te hard opgepompt dan te zacht. Te harde banden kunnen niet klappen. Te zachte wel.
- **Wacht niet tot je dit lampje op je dashboard ziet branden.** Dat lampje gaat pas aan als een band veel en veel te zacht is (of zelfs lek).

Meer tips? Ga naar milieucentraal.nl/bandenspanning

Harde feiten over zachte banden

- **Met zachte banden heb je meer kans op een klapband.** Het constant indrukken van de ‘wangen’ van de band geeft wrijving waardoor de lucht in zachte banden heel erg warm kan worden. De band kan dan uiteindelijk klappen. **Te hard opgepompte banden veroorzaken geen klapband.**
- Met zachte banden ben je gemiddeld **60 euro per jaar** extra kwijt aan brandstof en slijtage van je banden.
- Als je op zachte banden rijdt, stoot je zo’n **40 kilo CO₂** extra per jaar uit.

De slimme bandenpomp

- **is gratis**
- **berekent zelf de adviesspanning voor jouw bandenmaat en belading**
- **waarschuwt bij een mogelijk lekke band**

Is er een slimme bandenpomp bij jou in de buurt?

Check het op bandenpomp.nl

Meer weten?

Deze pagina wordt je aangeboden door voorlichtingsorganisatie Milieu Centraal.

Lees hier meer over hun werk: milieucentraal.nl

■ Cactus is de gemakkelijkste woonplant ooit voor in huis of op kantoor.

Cactus: Woonplant van de Maand

VEENDAM - Cactussen zijn van alle markten thuis. Was de cactus eerder trendy in strakke geometrische plastic potten, daaraan deed ze mee met de natuurlijke uitstraling en nu wordt de stekelplant helemaal hip in folklore stijl. Deze plant is door Bloemenbureau Holland dan ook uitgeroepen tot Woonplaat van de Maand.

Een cactus is een spannende woonplant die in een interieur groot effect heeft en vaak generaties lang met zijn eigenaren meeleeft. De comeback van deze klassieker zit vooral in het feit dat het een heel makkelijke woonplant is en in de aparte uitstraling. De stekelige verschijningsvormen komen voor in een groot verspreidingsgebied in Noord- en Zuid-Amerika, met een sterke concentratie in Mexico. De planten groeien vooral in droge woestijnachtige streken waar ze zich meesterlijk hebben aangepast aan de extreem droge omstandigheden en tijdens het overleven ook nog kans zien zich voort te planten. Net als vele andere vetplanten hebben cactussen het vermogen om vocht op te slaan in hun dikke, vle-

zige stam en stengels. Deze reservoirs dienen om droge periodes te kunnen overbruggen. Cactuswortels zijn sterk ontwikkeld en liggen meestal dicht onder het oppervlak om in regentijden zoveel water als maar mogelijk is op te slokken. De opperhuid van een cactus is van een waslaag voorzien om verdamping tot een minimum te beperken. Het assortiment cactussen is enorm en varieert van minuscule strakke vormen tot grillige immense zuilen en van zachte grijze haren tot grote scherpe doorns. De verzorging van cactussen is eenvoudig. Om de planten ieder jaar ook goed in bloei te krijgen, is het beste om in de zomer wat meer water te geven en in de winter minder. Dit is mede afhankelijk van de soort en de grootte van de plant. Teveel water is nooit goed, het is beter om de grond te laten uitdrogen voor de plant opnieuw water te geven. In de zomer kan een cactus warm en zonnig staan, zelfs buiten op terras of balkon. In de winter is de standplaats koeler en licht. Deze rustperiode in de winter helpt de cactus om in het voorjaar te gaan bloeien. Plaats de planten op een veilige plaats wanneer er kinderen of huisdieren aanwezig zijn.

Familieberichten

Een blijde of droeve gebeurtenis wilt u huis-aan-huis bekendmaken?

Een familiebericht in De Koerier is een goede en betaalbare keuze. De Koerier verschijnt iedere woensdag in een oplage van 24.000 exemplaren.

Uw advertentie: een geboorte, een huwelijk, een jubileum, een overlijden of een dankbetuiging, kunt u:

- **Telefonisch** opgeven: 088-7007150
- **Per brief** zenden aan:
De Koerier, De Millystraat 5,
9471 AG Zuidlaren
- **Brengen** naar:
Kantoor De Koerier,
De Millystraat 5, 9471 AG Zuidlaren
- **Mailen** naar: koerier@noordpers.nl.

LET OP!

Familieberichten kunt u opgeven tot woensdagmorgen 09.00 uur.

Voor uitvaartverzorgers en uitvaartverenigingen speciale tarieven op aanvraag: 088-7007150.

De Koerier

Huis-aan-huis nieuwswaard in Veendam, Wildervank, Muntendam e.o.

Servicepunt busstation weer doelwit inbrekers

VEENDAM - In het servicepunt op het busstation in Veendam is afgelopen nacht opnieuw ingebroken.

Vorige week werd er ook al ingebroken. Toen bedroeg de schade zo'n 600 euro. De buit bestond uit een televisie en wat etenswaren. Na die inbraak hadden Appie Plag-

genborg en zijn vrouw de schouders eronder gezet om er voor te zorgen dat het servicepunt dezelfde dag nog weer open kon gaan. Nu, een week later, is het punt weer het doelwit van inbrekers. De inbraak werd ontdekt door buschauffeurs. Of het deze keer om één dader gaat om van meerdere is nog niet bekend. De dader of daders hebben grote schade aangericht. De toegangs-

deur aan de voorkant is volledig vernield. Glasscherven liggen overal. Ook is een chipsautomaat meegenomen, de etenswaren lagen verspreid over het busstation tot zelfs buiten in de omgeving. Amper een maand geleden namen Appie Plaggenborg en zijn vrouw de kiosk op het busstation in Veendam over. „Hier zakt je de moed wel van in de schoenen”, reageert het echtpaar.

■ De ravage was groot na de inbraak in het servicepunt. Foto: Marisja van der Laan / DG-Fotografie.

Ga veilig barbecueën

VEENDAM - Het barbecuesei-zen is weer volop bezig. Menig-een haalt 's avonds de barbecue tevoorschijn. Maar ook veilig-heid is een groot goed bij barbe-cueën.

En veiligheid bij barbecueën begint al wanneer je de barbecue uit de schuur haalt. Zet een barbecue op een windvrije plek op vlakke grond zodat hij stevig staat en nooit op een tafel of een ander tuinmeubel. Zorg voor minimaal twee meter vrije ruimte rond de barbecue zodat eventuele vonken niet het tafellaken, de parasol of struiken kunnen bereiken. Draag geen licht ontbrandbare kleding en barbecue niet met ontbloot bovenlijf. Met een schort en ovenwanten aan voorkom je dat je je brandt aan opspattende kooltjes. Verder is het slim wanneer één persoon bedient en dus verantwoordelijk is. Bij een houtskoolbarbecue gebruik je aanmaakblokken en geen spiritus, benzine of petroleum. Deze vloeistoffen zijn namelijk zeer brandbaar en kunnen steekvlammen veroorzaken. Steek de blokken aan met een lange lucifer en blaas niet in het vuur om het aan te wakkeren.

Controleer bij een gasbarbecue voor gebruik eerst de datum op de

gasfles. Zet de fles rechtop naast de barbecue en steek de barbecue direct aan op het moment dat je het gas opendraait. Bij een elektrische barbecue is het belangrijk dat er geen contact met water komt. Zet hem dus niet in de buurt van water of in de regen. Let er goed op dat je niet over het snoer struikelt want dan kan de barbecue vallen.

Het barbecueën

Ben je eenmaal lekker aan het barbecueën, dan moet je natuurlijk nog steeds wel opletten. Houd constant blusmateriaal bij de hand. Verplaats een brandende barbecue nooit en houd kinderen en huisdieren op een veilige afstand. Gebruik voor het vlees lange pen-nen en tangen met een houten handvat. Metalen handvaten kunnen namelijk flink heet worden waardoor je je ernstig kunt branden. Als de barbecue eenmaal brandt, moet je er nooit extra brandstof over gieten. Zorg er ook voor dat er geen alcoholhoudende dranken in de buurt van de barbecue staan want ook deze kunnen ontvlammen.

Een elektrische barbecue is snel opgewarmd en koelt ook weer snel af. Haal na gebruik de stekker uit het stopcontact. Houtskool daarentegen blijft nog urenlang nagloe-

■ Wandelen tussen de Vietnamese (tuin)meubels in de grote tuin van Romala's Home.

Ambachtelijk Vietnamees handwerk

Romala's Home combinatie van natuur, rust en verblijf

KIELWINDEWEER - Wie van fietsen houdt of met de auto een tochtje maakt door onder andere de gemeente Midden-Groningen, brengt niet zelden een bezoek aan Romala's Home in Kielwindeveer. En wie er eenmaal is geweest, komt vaak terug, niet zelden met anderen, want het is niet alleen een oase van rust, maar er is ook van al-

les te zien en te doen en vooral er ontspannen even zitten.

Romala's Home ligt in het beschermde dorpsgezicht van lintdorp Kielwindeveer. Romala's Home is meer dan alleen een Bed & Breakfast. Je vindt er tevens een galerie, een koffie- en thee-huis, een bungalow en een verkoopshowroom in Vietnamese stijl. Bewonder daar unieke handgemaakte kunstwerken, meubelstukken, schilderijen, houtsnijwerken en nog veel meer. Vietnamese kunstenaars hebben deze ambtelijk gemaakt speciaal voor Romala's Home. Genoege gezien? Kom dan heerlijk tot rust in de bijzondere bamboetuin met vijvers en siergrassen. Romala's Home is dus een galerie, verkoopshowroom en koffie- en thee-huis in Vietnamese stijl. Maar het is ook een gezellig koffie- en thee-huis waarbij veel te zien is. Daarbij ook is de tuin rond Romala's Home een unieke locatie geworden, voor verschillende doeleinden. Je komt er tot rust bij de vijvers en op de verschillende terrassen.

Showroom

In de galerie en verkoopshowroom in Vietnamese stijl, vinden bezoekers unieke handgemaakte kunstwerken, meubelstukken, schilderij-

en, houtsnijwerk, en dergelijke, die in opdracht van Romala's Home door Vietnamese kunstenaars ambachtelijk worden gemaakt. Men kan er alles bekijken onder het genot van een kopje koffie of thee. Ook in het koffie- en thee-huis kan men genieten van een kopje koffie of thee, maar ook kan daar een verjaardag of bruiloft worden gevierd of genieten van een koud en warm buffet. Ook komt men tot rust, ver van het jachtige leven, in de zelf aangelegde theetuin met bamboe, siergrassen en vijverpartijen. Daar bevindt zich ook het Bed and Breakfast Gastenverblijf. Ook Mini Houses voor verblijf bij Romala. Voor maximaal twee personen. Een persoonlijk uniek gelegen optrekje, uitkijkend op de bamboe, gras-sen, tuin en vijverpartijen. En natuurgebieden, fiets- en wandelmogelijkheden, restaurants, mu-sea, theaters, sportfaciliteiten, waterrecreatie bevinden allemaal zich in nabijheid.

Romala's Home is gevestigd aan de Pieter Venemakade 209 in Kielwindeveer. Openingstijden: Donderdag tot en met zondag van 10.00 tot 17.00 uur of op afspraak. Wie meer wil weten kan bellen met telefoon 0598-352585, of kijken op de website www.romala.nl.

Alleenverdiener moet voor eigen huis naar Noorden

VEENDAM - Alleenverdieners met met een modaal inkomen hebben alleen in Groningen en Drenthe nog een redelijke kans een koopwoning te vinden. Dat blijkt uit onderzoek van De Hypotheker.

Het modale inkomen in 2020 is vastgesteld op 36.500 euro per jaar. Met dit salaris kan een alleenstaande op dit moment een hypotheek krijgen van zo'n 169.000 euro. Op basis van dit budget heeft De Hypotheker een selectie gemaakt van alle woningen die op dit moment in Nederland te koop staan en die bereikbaar zijn voor alleenstaanden met een modaal inkomen. Een modale eenverdiener maakt nog de meeste kans op een woning in de provincie Groningen. Het percentage betaalbare woningen voor deze groep ligt hier nu op 19 procent van het totale woningaanbod. Een jaar eerder was dat nog 24 procent. Ook in Drenthe (12,3 procent) staan nog betaalbare woningen voor singles te koop. Landelijk komt het percentage uit op 4,7. Voor tweeverdieners met een modaal inkomen zijn de mogelijkheden iets ruimer. Een modaal inkomen voor deze groep komt volgens

De Hypotheker neer op 61.000 euro (36.500 + 24.500 euro). Hiermee is het mogelijk een hypotheek te krijgen van zo'n 297.000 euro. Met dit budget heeft deze groep in Groningen (62,1 procent) en Friesland (53,3 procent) het meeste kans op een woning. In bijna alle andere provincies ligt het percentage onder de 20. In de Randstad is er nauwelijks kans op een betaalbare woning. Volgens De Hypotheker is sprake van een redelijk uitzichtloze situatie voor de middeninkomens als het om koopwoningen gaat. „Het is cruciaal dat er voldoende wordt geïnvesteerd in doorstroming op de woningmarkt en in de woningvoorraad, onder meer door nieuwbouw in een betaalbare prijsklasse te stimuleren”, aldus de organisatie die bemiddelt en adviseert bij het afsluiten van een hypothecaire lening.

VVN-advies: 'Oefen nieuwe schoolroute'

VEENDAM - Veilig Verkeer Nederland (VVN) wil dat alle scholieren en hun ouders deze laatste vakantieweek gebruiken voor het oefenen van hun nieuwe schoolroute. De oproep vormt onderdeel van de campagne De scholen zijn weer begonnen.

De campagne komt voort uit het feit dat jaarlijks vlak na de zomervakantie onder fietsende scholieren opvallend veel ongevallen plaatsvinden. Het oefenen van de nieuwe schoolroute kan dit volgens VVN voorkomen. De route naar het voortgezet onderwijs brengt met name voor de brugklassers de nodige uitdagingen met zich mee. Ze zijn lang niet altijd bekend met die route en de verkeerssituaties die ze onderweg tegenkomen. Daar komt het fietsen in groepen bij en de spanning hoe het allemaal

zal zijn. Al met al genoeg uitdaging en afleiding die kunnen bijdragen aan een verhoogde kans op verkeersongevallen. „Door als ouder in de laatste vakantieweek meerdere keren samen met je kind die nieuwe route te oefenen en de moeilijke punten door te spreken, wordt alvast de broodnodige ervaring opgebouwd. Die komt goed van pas wanneer kinderen vanaf de schoolstart zelfstandig naar school fietsen”, aldus VVN-directeur Evert-Jan Hulshof. VVN wijst erop dat een veilige fiets uiteraard een eerste vereiste is. „Een schooltas achterop de fiets of op de rug geeft meer balans en MO-NO-fietsen zonder afleiding is een must”, zo wordt er aan toegevoegd. „Vooraf oefenen neemt een deel van de onzekerheid bij het kind weg, waardoor hij of zij straks met een veiliger gevoel naar school fietst. Voor ouders ook veel prettiger.”

Geachte heer Santanera, ik heb enkele jaren geleden een BioStabil bij u gekocht, helaas enkele weken geleden is hij stuk gegaan, en ik heb hem niet meer gedragen, doch ook zijn hierbij diverse kwaaltjes, lusteloosheid, hoofdpijn, onevenwichtig, geen zelfvertrouwen, etc., etc. weer teruggekomen.

Hopelijk kunt u hem weer (nog) repareren, en mag ik hem snel weer terugontvangen, zodat ik hem weer snel kan gaan dragen. Mochten hier kosten aan verbonden zijn, wil ik deze uiteraard vergoeden.

Bij voorbaat hartelijk dank,

F.V. te Breda

Bij twijfel?
Kijkt u naar de honderden originele bedankbrieven op www.biostabil.net

Geen buurtbussen tot 1 september

VEENDAM - De buurtbussen in Groningen en Drenthe en de stadsbus in Veendam rijdt voorlopig nog niet. De periode van stilstand is verlengd tot minimaal 1 september.

De landelijke werkgroep buurtbussen is druk met het opstellen van een apart buurtbusprotocol om veilig en verantwoord reizen met de buurtbus in coronatijd mogelijk te maken. Zolang dit protocol niet gereed is en goedkeuring heeft van RIVM, staan de buurtbussen stil. Een buurtbus wordt gereden door vrijwilligers die vallen in de coronariscogroep. Ze verzorgen het vervoer in gebieden waar geen of minder openbaar vervoer is. Afstand houden tussen chauffeur en passagier is door de grootte van de busjes moeilijker dan in het reguliere openbaar vervoer. Daarom wordt er voor de buurtbussen een apart buurtbusprotocol opgesteld. Zodra het protocol bekend is, wor-

den de buurtbussen zo snel als mogelijk conform het protocol ingericht. Tot het moment dat de buurtbussen weer de weg op mogen, is er geen vervangend vervoer beschikbaar. Dat betekent dat de scholieren, studenten en andere reizigers die gebruik maken van de buurtbussen, zelf voor een alternatief moeten zorgen. Volgens Publiek Vervoer Groningen-Drenthe zal waarschijnlijk ook bij een goedgekeurd buurtbusprotocol niet de hele dienstregeling gereden kunnen worden. Dat heeft te maken met de gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers. Voor deze groep geldt dat rijden op de buurtbus in deze omstandigheden onzeker of zelfs onverantwoord kan zijn.

Het is nog niet duidelijk wanneer de buurtbussen weer gaan rijden. Publiek Vervoer informeert via haar website en de media over de ontwikkelingen.

Inwoners volgen bouw windpark met argusogen

MEEDEN - Verloopt de bouw van het windmolnelpark langs de N33 wel volgens de regels? Inwoners van onder andere Meeden en Ommelandervijk vragen zich dat af en volgen de ontwikkelingen met argusogen.

Dorpscoöperatie Meeden, Dorpscoöperatie Ommelandervijk en Vereniging Dorpsbelangen Westerland hebben gezamenlijk een zogenaamd handhavingverzoek ingediend bij de betrokken gemeenten en het rijk over de bouwactiviteiten rond het windpark N33. Een inwoner van de dorpen heeft bij de betrokken dorpenorganisaties aan de bel getrokken. Er werd opgemerkt dat de funderingen tot enkele meters boven het maaiveld liggen. Dit lijkt in afwijking te zijn van de verleende omgevingsver-

gunning en de aangeleverde ontwerptekeningen in het inpassingsplan. De betrokken dorpen vinden dan ook dat hierop gehandhaafd moet worden en vragen om garanties voor het aanhouden van de maximale as- en tiphoogte van de 35 turbines. „Minimale aanpassing van as-hoogte en wickelengte zal de initiatiefnemers een hoger rendement opleveren, maar zal ook bijdragen in het vergroten van de overlast ten gevolge van slagschaduw en lawaai”, stellen de dorpen. Men trekt daarnaast de vergelijking met een particulier. „Als particulieren in afwijking van een verleende bouwvergunning een kozijn enkele centimeters verplaatsen, resulteert dit in een bouwstop. Wij zijn van mening dat dit bij een afwijking ook voor grote projectontwikkelaars moet gelden.”

DEZE WEEK

SALADE VAN DE WEEK

LEKKER LIGHT SALADE

150 gram

1.49

Maaltijd van de week

Penne met kip in roomsaus

250 gram

3.49

Zoete

Hollandse pruimen

Per doos

1.99

Zoete

Galiemeloen

Per stuk

1.49

Sappige

Nectarines

8 stuks

2.99

UIT ITALIË

- TOPPER VAN DE WEEK -

ZOETE WITTE VICTORIA DRUIVEN

500 gram

1.99

Heerlijke

Minneola's

1,5 kilo

2.99

Volop nieuwe oogst

Handappelen en handperen

O.a. Delbaris James Grieve Triumph de Vienne

Zomeractie

ALLE SOORTEN KLEIN BROOD

2^e zakje halve prijs

Brood bestellen: bel 0598 622 063

Wim Hofman

www.hofmanagf.nl

Promenadepad 71-73
9641 DC Veendam
0598 622 063

Aanbiedingen geldig van do. 13 t/m za. 15 augustus 2020. Prijswijzigingen, drukfouten en uitverkocht voorbehouden.

KOERIERTJES

NoordPers nieuws- en advertentiebladen

088-7007150

Koeriertjes kunnen worden ingeleverd bij ons kantoor De Millystraat 5, Zuidlaren of via e-mail: koerier@noordpers.nl of telefonisch worden opgegeven op tel.nr. 088-7007150. Koeriertjes kosten €3.75 excl. BTW (minimaal 3 regels).

Iedere regel meer kost €0.75 extra. Voor brieven onder nummer wordt voor administratiekosten €2.75 extra in rekening gebracht. Kantant betalen.

SPELREGELS VOOR GRATIS KOERIERTJES

Het plaatsen van gratis Koeriertjes is aan bepaalde "spelregels" gebonden. Die volgen hieronder.

- Gratis Koeriertjes hebben uitsluitend betrekking op TE KOOP 0AANGEBODEN.
- Gratis Koeriertjes kunnen alleen door particulieren worden ingediend en mogen niet commercieel zijn.
- Dit betekent dus dat iemand die zijn tweedehands fiets, radio, tv of iets dergelijks te koop aanbiedt, van ons ruimte krijgt. Iemand die van z'n stro af wil of eieren, bloemen etc. te koop aanbiedt, komt niet in aanmerking. Hij/zij zal moeten betalen. Dit geldt ook voor schuurverkoop of zolderopruiming.
- Gratis Koeriertjes kunnen worden doorgebeld uitsluitend op donderdagmiddag tussen 15.00 en 17.00 uur (tel. 088-7007150).
- Gratis Koeriertjes kunnen schriftelijk worden ingediend tot vrijdag 13.00 uur.
- Per week mag maximaal een gratis Koeriertje worden ingeleverd.
- Een gratis Koeriertje mag maximaal 4 krantenregels lang zijn.
- Mensen die een gratis Koeriertje willen opgeven, moeten wonen in het verspreidingsgebied van De Koerier.
- Onroerend goed advertenties kunnen niet onder de gratis Koeriertjes worden opgenomen.
- Gratis Koeriertjes t.a.v. dieren worden geplaatst wanneer de dieren "gratis zijn af te halen"
- Geen toegang tot de gratis Koeriertjes hebben: rommelmarktpullen, inboedels, zolderopruiming etc.
- In bovenstaande gevallen kan men uiteraard altijd een Koeriertje inleveren, maar die zal dan moeten worden betaald.

Te koop aangeboden

Bloembollen 75% korting; 2 bolchrysanten €7.99; Hebe Addenda v.a. €4.99; vaste planten v.a. €1.25, vruchtbomen in pot v.a. €11.99; rozen v.a. €2.99; klimop v.a. €0.99.

Zie meer op www.tuincentrumwiebe.wesstra.nl, Slinke 6, Haulerwijk, tel. 0516-421448

Gratis halen wij uw oude wasmachines, vaatwassers, kachels, fietsen enz., tevens te koop gevraagd, kabels, oud ijzer, metalen. 06-57148394 / 06-41798273.

Gratis af te halen: verzameling suikerzakjes tel: 0598-618689.

Regelateur, loopt op tijd, dus altijd bij de tijd. Vraagprijs 75,00 (Bim bam slag) Tel: 0598-618589.

Aanbieding personeel

Last van wesp, muis, rat, marter etc. **HOB GIETEN.** Bellen: 0592-262185.

Gratis Koeriertjes kunnen alleen door particulieren worden ingediend en mogen niet commercieel zijn.

Aanbieding personeel

GLASSCHADE ?
Reisiger
GLAS- & SCHILDERWERKEN

0598-632920
INFO@REISIGERSCHILDERS.NL

JOHAN ARENDS

Totaalbouw

Uw veelzijdige vakman voor aanbouw en verbouw van uw woning, badkamer, kozijnen, zolderbetimmering, dakkapel, metselwerk en nog veel meer. Met garantie en offerte vooraf. Bel Johan Arends 0598-381252.

Zie ook www.johanarends.nl.

Aanbieding personeel

Schoorsteenvegen, gedipl. erkend ASPB-lid. klus- en schoorsteenveegbedrijf JD, 0599-332596 of 06-18968238. www.klusschoorsteenveegbedrijfjd.nl

Dierenverzorging

Paardenspullen, paardenvoer en meer bij Equi Palace Schoolstraat 11 Gieten. Tel. 06-10408190.

Dieren

Leg- en sierkippen en kippenhokken. Pluimveebedrijf Kuipers tel: 0599-612038. Zie onze site.

Markten

Aanstaande zondag Snuffel vromarkt op het sportpark de Hunze te Gasselternijveen van 10.00 tot 16.00 uur. Info: 06-51740469 of 06-53493245.

Huis & tuin

TerraGroen reinigt uw exterieur! O.a. osmose glasbewassing en reiniging van dak, gevel, bestrating en zonnepanelen. Ook impregneren wij gevels en daken en verzorgen we anti-spin behandelingen. www.terragroen.nl. Tel. 06-10408190.

VERSMARKTMUNTENDAM.NL
LET OP ONZE SPECIALE DAGTOPPERS OP FACEBOOK EN OP ONS STOEPBORD!

HEERLIJKE GROENTEVINKEN 100 gram	€ 1.29
STROGANOFF SCHIJVEN 5 stuks	€ 3.49
SMIKKELVLEES 500 gram	€ 5.99
KIPDIJLVLEES "BALI" 500 gram	€ 4.25

BBQ-PAKKET 3:

1 GEMARINEERDE BIEFSTUK
1 GEMARINEERDE KARBONADE
1 VARKENSHAAS SPIES
1 SHASLICK SPIES
1 BRAADWORST
SAMEN € 7.99

Mooie blanke **WITLOF** hele kilo € 0.99
De lekkerste Zeeuwse Muizen **AARDAPPELEN** 3 kilo € 2.99
De lekkerste zoete witte **DRIUVEN** 500 gram € 1.99
Nieuwe oogst frisse zoetzure Delcorf **APPELEN** 1.5 kg. € 2.99

Uit eigen keuken: vers gesneden SOEPGROENTE 2 halen - 1 betalen

Maaltijd van de week: **BLOEMKOOI-BROCCOLI-SCHOTEL** 400 gram € 3.99
Rauwkostsalade van de week: **KIPMANGO-SALADE** 150 gram € 1.79

Volop zomerfruit!

SLAGERIJ BOS **DE GROENE HOEK**

Uw BBQ-specialist

Kerkstraat 98 | Muntendam
Slagerij Bos (0598) 625 041 | De Groene Hoek (0598) 630 242
ACTIES ZIJN GELDIG VAN WOENSDAG 12 AUG. T/M ZATERDAG 15 AUG.

Wilt u graag een luisterend oor?

Een wekelijks telefoontje van de Zilverlijn kan uitkomst bieden. Meld u gratis aan.

Bel 088 344 2000 of ga naar ouderenfonds.nl/zilverlijn

nationaal ouderen fonds

Winkelcentrum

Autorama

Vier de zomer met Bakker Meijer!

2E ZAK BOLLETJES 1/2 PRIJS

Bakker Meijer

Winkelcentrum Autorama Veendam
Tel. 0598-636348

Cafetaria Harry's Lunchroom 0598-618348

Winkelcentrum Autorama Veendam

WEEKAANBIEDING:

BOERENPATAT
met spek, ui, champignons en paprika + 1 saus naar keuze. van 6.20 nu €5.50

Mexicano..... van 2.20 nu €1.75

Zie onze website www.cafetariaharryslunchroom.nl
De weekaanbiedingen zijn geldig t/m dinsdag 18 augustus.

@autoramaveendam

BACK TO SCHOOL? GROTE VOORRAAD GEBRUIKTE FIETSEN!

3 VERKOOPDAGEN:
DO. 13 - VR. 14 - ZA. 15
AUGUSTUS
OP=OP!

VOLLEDIG NAGEKEKEN + RIJKLAAR AFGELEVERD!

AL VANAF

€ 150,-

BURGERS

Tóch liever nieuw?

KOM LANGS IN DE WINKEL VOOR ONS RUIME ASSORTIMENT KWALITEIT MERKFIETSEN.

BURGERS® PICKUP ST D/H Oersterke stalen transportfiets.

€ 449,-

Onbezorgd en voordelig fietsplezier begint bij

Tweewielercentrum Jac Sulter

Kerkstraat 72, Veendam, www.tweewielercentrumjacsulter.nl
0598 - 626044 [facebook.com/fietsenveendam](https://www.facebook.com/fietsenveendam)

SLA UW SLAG BIJ LONDEMAN SAPPEMEER

haltrix VOORDEEL
zomerbroeken
diverse kleuren, normaal 69.95 / 79.95
nu 49.-

twinlife
overhemden & T-shirts
korte mouw v.a. 19.95
UITZOEKEN 1+1 GRATIS

REDMOND MEANTIME GCM
polo's en overhemden
normaal 39.95 - 44.95
nu 2 voor 50.-

haltrix MEYER COM4
Alle zomerbroeken
van COM4, Meyer en Haltrix steekzak
normaal 89.95 - 99.95 - 109.95
nu 69.-

twinlife
spijkerbroeken
normaal 79.95 - 89.95
nu 49.-

CASA MODA
overhemden
restant - korte mouw
normaal 59.95
polo's nu 2e 50% KORTING

STANDER-AANBIEDING
Korte broeken
nu 29.-

twinlife
restanten vesten
normaal 69.95 - 79.95
nu 49.95

www.mannenmode-londeman.nl
de gewoonste zaak van Sappemeer

Noorderstraat 119 - Tel. 0598-392991

Openingstijden: di. t/m vr. van 9.00-18.00 u. Zat. 9.00-17.00 u.

Durft of kunt u niet langskomen? Maak dan een afspraak voor op de ochtend. Dan zijn we er alleen voor u. Telefoon 0598 - 392 991